

بررسی آسیب پذیری شبکه حمل و نقل در اثر زلزله و اهمیت آن در مدیریت بحران

فرزاد جلال فرکارشناس ارشد عمران سازه های هیدرولیکی، گروه مهندسی عمران، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

Email: fjalalfar@yahoo.com

چکیده:

کشور ایران به واسطه موقعیت جغرافیایی، شرایط اقلیمی و وضعیت زمینی شناختی از جمله کشورهای در معرض سوانح طبیعی جهان محسوب می شود. عدم امکان پیش بینی وقوع زلزله و عدم آمادگی لازم در برابر آن، سبب میشود که تلفات بالای انسانی را در زلزله ها داشته باشیم. عمده ترین راهکارها برای مقابله با شرایط بحران و جبران خسارات ناشی از بلایای طبیعی از قبیل زلزله، سیل و... سازماندهی و تشکیل ارگان های مدیریت و برنامه ریزی تحت عنوان مدیریت بحران می باشد. یکی از دلایل آسیب پذیری سامانه حمل و نقل در برابر خطرات زلزله، عدم شناسایی، ارزیابی و مدیریت بحران در برابر تمام خطرات و کمبود نگاهی جامع و راهبری بر عملیات حمل و نقل است. اعمال روش های مدیریتی در جهت کنترل اوضاع و پیشگیری از زیان های اقتصادی و اجتماعی ناشی از بحران های فوق الزامی به نظر میرسد. از آنجا که شریان های حیاتی ترابری دارای نقش تعیین کننده ای در حین انجام آمد و شد های امدادی لجستیکی میباشد در این تحقیق به بررسی تأثیر زلزله بر راه ها و پل ها و خرابی ناشی از زلزله در این شریان حیاتی می پردازیم. بدین منظور اساس مطالعه بر مبنای شناخت انواع بحران ها، نحوه تاثیرگذاری آنها بر شبکه جاده ای اهمیت راه ها و ضرورت سرویس دهی شان در مواقع بحرانی و سپس طبقه بندی و اهمیت و نقش اجزاء شبکه حمل و نقل شهری بویژه پل ها و نحوه اولویت بندی آنها برای مقاوم سازی با توجه به کارایی و نقششان در مسئله امداد رسانی می باشد و همچنین بررسی نقاط آسیب پذیر و راهکارهای کاهش خطرپذیری و همچنین پیشنهاداتی جهت بهبود وضعیت مدیریت و سرویس دهی راهها در مواقع زلزله ارائه می گردد. علاوه بر آسیب هایی که در هنگام بحران بر قسمت های مختلف وارد می شود جاده ها و راهها (شبکه حمل و نقل) که از جمله سامانه های ارتباطی مردم با یکدیگر است با مشکلات و تنگنایی روبرو خواهد گردید که ضرورت بهره گیری از حمل و نقل را در مدیریت بحران مشخص می نماید.

واژه های کلیدی: حمل و نقل، مدیریت بحران، آسیب پذیری، سوانح طبیعی، زلزله.

مقدمه

امروزه با گسترش و توسعه شهرنشینی و افزایش جمعیت، خطر زلزله بیشتر و نتایج فاجعه آمیز آن افزون تر شده است. آسیب های ناشی از زمین لرزه می تواند بسیار گسترده باشد. زلزله روی سامانه های گسترده ای